

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
หน่วยการเรียนรู้ การอ่านคิดวิเคราะห์	เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์ห้บทความ	เวลาเรียน ๒ ชั่วโมง
ใช้สอนวันที่ ๑๗ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗	ครูผู้สอน นางสาวดอกแก้ว วรยศ

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิด ไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการดำรงชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

- ท ๑.๑ ป. ๖ / ๔ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน
 ท ๑.๑ ป. ๖ / ๕ อธิบายการนำความรู้และความคิด จากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิต

สาระสำคัญ

การอ่านคิดวิเคราะห์ห้บทความ เป็นการคิดพิจารณาแยกแยะข้อคิดเห็นของผู้เขียนว่าต้องการนำเสนอเรื่องเพื่อจุดประสงค์ใด มีข้อเท็จจริงสนับสนุนมากน้อยเพียงใด และสรุปได้ว่าข้อคิดเห็นประเด็นใดมีความเป็นไปได้ สมเหตุสมผลหรือนำเชื่อถืออย่างไร เพื่อจะได้รับรู้ข้อมูลที่มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือและนำความรู้ไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ซึ่งการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคหวกความคิดห้ไปจะช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

จุดประสงค์การเรียนรู้

- นักเรียนตอบคำถาม แยกแยะและหาเหตุผลเกี่ยวกับบทความที่อ่านได้
- นักเรียนสรุปใจความสำคัญ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ระบุ แนวคิด และข้อคิด จากบทความที่อ่านได้
- นักเรียนแสดงความคิด อธิบายข้อคิด และวิธีนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เกี่ยวกับบทความที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล

สาระการเรียนรู้

๑. ความหมายและหลักการอ่านคิดวิเคราะห์
๒. การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทความ เรื่อง “โลกร้อนขึ้นกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ”

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- ๑.๑ ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการอ่านหนังสือต่างๆ เช่น
 - นักเรียนมีหลักในการอ่านหนังสืออย่างไร
 - นักเรียนอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือหนังสือทั่ว ๆ ไป แล้วนำมาพูดคุยกับเพื่อน ๆ บ้างหรือไม่ อย่างไร
 - นักเรียนมีวิธีการอ่านจับใจความสำคัญและเขียนสรุปความของเรื่องที่อ่านอย่างไร
 - เรื่องที่อ่านให้ข้อคิดอะไรบ้างและนักเรียนได้นำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างไร

ครูแนะนำกับนักเรียนว่า วันนี้เราจะฝึกอ่านคิดวิเคราะห์เรื่องราวจากบทความโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหวมกหกไป

- ๑.๒ ครูอธิบายและชี้แจง จุดประสงค์ วิธีการ ขั้นตอนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้การอ่านคิดวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคหวมกหกความคิดหวกไปให้นักเรียนเข้าใจ

๒. ขั้นดำเนินการสอน

ขั้นนำ

๒.๑ ครูสนทนาเกี่ยวกับการอ่านคิดวิเคราะห์บทความและนำตัวอย่างบทความเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อม (ภาคนวนก) มาให้นักเรียนดูและศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหา ลักษณะของบทความเพื่อร่วมกันวิเคราะห์เกี่ยวกับบทความที่ได้อ่าน โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหวมกหกไป โดยครูสนทนาซักถามกับนักเรียน เช่น

- จากบทความที่อ่านปัญหาที่เกิดขึ้นเกิดจากสาเหตุใด และเพราะอะไร

๒.๒ ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างการแสดงความคิดเห็นจากบทความที่อ่านและคิดวิเคราะห์แบบหมวดความคิดหกใบ โดยสุ่มนักเรียนตอบคำถาม ๒ คน

ขั้นชี้แจงรายละเอียด

๒.๓ นักเรียนทุกคนศึกษาบทความเรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์ ใช้เวลา ๘ นาที จากนั้นครูสุ่มนักเรียน ๓ คนสรุปความรู้เกี่ยวกับการอ่านคิดวิเคราะห์

๒.๔ นักเรียนทุกคนศึกษาบทความเรื่อง การอ่านบทความ ใช้เวลา ๕ นาที จากนั้นครูสุ่มนักเรียน ๓ คนสรุปความรู้เกี่ยวกับการอ่านบทความ

(ซึ่งควรสรุปให้ได้ว่า ๑. ต้องแยกว่าบทความนั้นเป็นบทความประเภทใด ๒. แยกสาระในบทความว่าส่วนใดเป็นความรู้ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ๓. หากเป็นบทวิจารณ์และบทความชีวประวัติให้ผู้อ่านใช้วิจารณญาณในการอ่านและพิจารณาคุณค่าในด้านความรู้ การใช้เหตุผล และความเที่ยงธรรมของผู้เขียน)

๒.๕ ครูอธิบายเพิ่มเติม และตอบคำถามข้อซักถามของนักเรียน

๒.๖ ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่มละ ๕ - ๖ คน โดยให้สมาชิกในกลุ่มจับสลากเลือกสีหมวกทั้ง ๖ ใบ แล้วให้แต่ละกลุ่มกำหนดหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม ได้แก่ หัวหน้ากลุ่ม ดำเนินการอภิปราย เลขานุการทำหน้าที่บันทึกข้อมูล

๒.๗ ครูชี้แจงบทบาท หน้าที่ ขั้นตอนและการคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิคหมวดความคิดหกใบให้นักเรียนเข้าใจ

๒.๘ ครูให้ความรู้พื้นฐาน เรื่อง การคิดแบบหมวดความคิดหกใบโดยใช้กระดาษสีจำนวน ๖ สี ได้แก่ สีขาว สีแดง สีเหลือง สีดำ สีเขียว และสีฟ้า

๒.๙ นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาบทความเรื่อง เทคนิคหมวดความคิดหกใบ แล้วช่วยกันสรุปความรู้ลงในกระดาษ A ๔ เป็นแผนผังความคิด

๒.๑๐ สุ่มตัวแทนกลุ่ม ๒ กลุ่ม นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน เรื่อง เทคนิคหมวดความคิดหกใบ จากนั้นครูติชมผลงานและอธิบายเพิ่มเติม

๒.๑๑ ครูอธิบายเพิ่มเติมและยกตัวอย่างคำถามที่สอดคล้องกับหมวกสีนั้น ๆ จนครบทั้ง ๖ สี

ขั้นการสาธิต

๒.๑๒ นักเรียนและครูสนทนาเกี่ยวกับเทคนิคหมวดความคิดหกใบ จากนั้นสุ่มนักเรียน ๖ คน ให้บอกความหมายของหมวกแต่ละสี

๒.๑๓ ครูแจกหมวกให้นักเรียนกลุ่มละ ๑ ชุด (ประกอบด้วยหมวกสีขาว สีแดง สีเขียว สีเหลือง สีฟ้า และสีดำ)

๒.๑๔ ครูตั้งคำถามแล้วให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันพิจารณาและช่วยกันเลือกสวมหมวกให้สัมพันธ์กับคำถาม ดังนี้

๑) ถ้านักเรียนต้องการทราบข้อมูล ข้อเท็จจริงจากเรื่องที่อ่าน นักเรียนต้องสวมหมวกสีอะไร (สีขาว)

๒) ถ้านักเรียนต้องการแสดงความคิดเห็นความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน นักเรียนต้องสวมหมวกสีอะไร (สีแดง)

๓) ถ้านักเรียนต้องการหาจุดค้อย หรือข้อบกพร่องเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน นักเรียนต้องสวมหมวกสีอะไร (สีดำ)

๔) ถ้านักเรียนต้องการหาข้อดี จุดเด่นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน นักเรียนต้องสวมหมวกสีอะไร (สีเหลือง)

๕) ถ้านักเรียนต้องการคิดในเชิงสร้างสรรค์ แปลกใหม่ หรือเสนอแนวคิดใหม่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน นักเรียนต้องสวมหมวกสีอะไร (สีเขียว)

๖) ถ้านักเรียนต้องการลำดับขั้นตอนเรื่องราวต่างๆ สรุปข้อคิด เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน นักเรียนต้องสวมหมวกสีอะไร (สีฟ้า)

เมื่อจบคำถามหนึ่งข้อ ให้นักเรียนทั้งชั้นร่วมกันพิจารณาว่า แต่ละกลุ่มสามารถสวมหมวกได้ถูกต้องหรือไม่ จากนั้นครูเฉลยและอธิบายเพิ่มเติมจนครบทั้ง ๖ ข้อ

ขั้นการฝึกปฏิบัติ

๒.๑๕ ครูมอบหมายใบงานกิจกรรมฝึกทักษะที่ ๑ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม

๒.๑๖ ตัวแทนกลุ่มรับใบงานกิจกรรมฝึกทักษะที่ ๑ การอ่านคิดวิเคราะห์บทความ เรื่อง **โลกร้อนขึ้นกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ** แล้วแจกให้สมาชิกภายในกลุ่มทุกคนอ่านบทความจากใบงานแล้วรวบรวมข้อมูลโดยใช้หมวกสีขาว โดยนักเรียนแต่ละคนจะหาข้อมูลจากการอ่านบทความที่กำหนด แล้วบันทึกลงในสมุดของแต่ละคน จากนั้นให้หัวหน้ากลุ่มในแต่ละกลุ่มมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้สมาชิกในกลุ่มตอบคำถามแสดงความคิดเห็นตามสีของหมวกที่ตนได้รับจากการจับสลากเลือกสีของหมวก และแสดงบทบาทภายในกลุ่มตามสีของหมวกตามที่ได้รับ

สมาชิกคนที่ ๑ หมวกสีขาว เสนอข้อมูล ข้อเท็จจริง

- ใจความสำคัญของบทความนี้คืออะไร
- ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นของบทความนี้คืออะไร

สมาชิกคนที่ ๒ หมวกสีแดง เสนอความคิดเห็นและความรู้สึก

- นักเรียนมีความรู้สึกหรือความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับเหตุการณ์การเกิดภาวะโลกร้อนที่เกิดขึ้น จากบทความนี้

สมาชิกคนที่ ๓ หมวกสีดำ เสนอข้อบกพร่อง จุดอ่อนหรือข้อเสีย

- บอกลักษณะที่เกิเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติจากบทความที่อ่านนี้ก่อให้เกิดผลเสียอย่างไรบ้าง

สมาชิกคนที่ ๔ หมวกสีเหลือง เสนอด้านประโยชน์ หรือจุดเด่น

- จากบทความที่อ่านมีจุดเด่นอย่างไรบ้างที่จะช่วยแก้ไขหรือป้องกันการเกิดภาวะโลกร้อน และการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ

สมาชิกคนที่ ๕ หมวกสีเขียว เสนอความเป็นไปได้ หรือแนวทางที่จะพัฒนาต่อไป

- นักเรียนมีวิธีการใดบ้างที่จะช่วยลดภาวะโลกร้อนและลดการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ

สมาชิกคนที่ ๖ หมวกสีฟ้า ให้สรุปที่เป็นภาพรวม ความเป็นไปได้ของแนวความคิด และให้ข้อคิดเห็นแนวโน้มในอนาคต

- ข้อคิดที่ได้จากบทความนี้คืออะไร

๒.๑๗ ให้แต่ละกลุ่มคิดวิเคราะห์ตามลักษณะของสีหมวก โดยพิจารณาข้อความของสถานการณ์ที่กำหนด แสดงความคิดเห็นแล้วบันทึกผลการคิดลงในสมุดของแต่ละคน

๒.๑๘ นักเรียนในกลุ่มร่วมกันอภิปรายหาทางเลือก โดยใช้หมวกสีเหลือง หมวกสีดำ และหมวกสีแดง ตามลำดับ คือให้สมาชิกในกลุ่มใช้หมวกสีเหลือง คิดถึงผลในทางบวก ข้อดี จุดเด่น คุณค่า คิดถึงความเป็นไปได้และประโยชน์ที่ได้รับ แล้วใช้หมวกสีดำ บอกรายข้อเสีย จุดอ่อน จุดบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งเลขานุการจะบันทึกไว้ นักเรียนในกลุ่มตัดสินใจเลือกทางเลือกร่วมกัน แล้วใช้หมวกสีแดง เพื่อถามความรู้สึกของสมาชิกในกลุ่มที่มีต่อผลการตัดสินใจ เลขานุการจะบันทึกไว้ เมื่อได้ข้อสรุปแล้วบันทึกผลลงในใบงานกิจกรรมฝึกทักษะที่ ๑ การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทความ เรื่อง **โลกร้อนขึ้นกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ**

๒.๑๙ นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูวิจารณ์และอธิบายเพิ่มเติม โดยครูจะเป็นผู้สรุปเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังบกพร่องอยู่

ขั้นหารายละเอียดเพิ่มเติม

๒.๒๐ นักเรียนแสดงความคิดเห็นถึงการนำเทคนิคหวมกความคิดหกไปไปใช้ในการอ่านคดีวิเคราะห์จากบทความ เรื่อง **โลกร้อนขึ้นกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ**

๓. ขั้นสรุป

๓.๑ ครูและนักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการอ่านคดีวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการคิดแบบหวมกหกไป ครูซักถามเป็นการทบทวนอีกครั้งเพื่อความเข้าใจในบทบาทของสมาชิก การศึกษาไปความรู้ วิเคราะห์เนื้อเรื่อง การปฏิบัติกิจกรรม และการหาคำตอบ

๓.๒ ครูและนักเรียนสรุปภาพรวมการอ่านคดีวิเคราะห์บทความ เรื่อง **โลกร้อนขึ้นกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ** เพื่อนำประโยชน์ไปใช้ แล้วเชื่อมโยงให้เห็นความสำคัญการอ่านในชีวิตประจำวัน หากได้มีการคิดวิเคราะห์ทุกครั้ง จะทำให้นักเรียนมีความคิดที่เป็นระบบ มีเหตุผล และละเอียดรอบคอบขึ้น นักเรียนจึงควรนำเทคนิคหวมกความคิดหกไปไปใช้บ่อย ๆ จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน ทำให้รู้จักคดีวิเคราะห์ และเกิดเป็นนิสัยที่ติดตัวนักเรียนตลอดไป

๔. ขั้นประเมินผล

๔.๑ ครูประเมินผลการอ่านคดีวิเคราะห์บทความ เรื่อง **โลกร้อนขึ้นกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ** จากการตอบคำถาม การรายงาน การตรวจใบงาน และบันทึกสังเกตพฤติกรรม การทำกิจกรรมกลุ่มจากใบงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มตามเกณฑ์การประเมิน

๔.๒ นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ แล้วร่วมกันตรวจครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบแบบทดสอบเพื่อให้นักเรียนทราบความก้าวหน้า ครูบันทึกคะแนนของแต่ละคนเก็บไว้

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. ใบความรู้ เรื่อง การคิดวิเคราะห์
๒. ใบความรู้ เรื่อง การอ่านคดีวิเคราะห์บทความ
๓. ใบความรู้ เรื่อง เทคนิคการคิดแบบหวมกหกไป
๔. หวมกกระดาษ ๔ ชุด (๑ ชุดประกอบด้วย หวมกสีขาว สีแดง สีดำ สีเหลือง สีเขียว สีฟ้า)
๕. ตัวอย่างบทความปัญหาสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน
๖. ใบงานกิจกรรมฝึกทักษะที่ ๑ การอ่านคดีวิเคราะห์บทความ เรื่อง **โลกร้อนขึ้นกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ**

การวัดและประเมินผล

๑. วัดและประเมินผล

๑. ด้านความรู้ จากการรายงาน การตรวจผลงาน และจากการทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การอ่านคิดวิเคราะห์ห้บทความ

๒. ด้านทักษะกระบวนการจากร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๓. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากการสังเกตพฤติกรรม

๒. เครื่องมือวัดและประเมินผล

๑. แบบประเมินผลงาน

๒. แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน

๓. แบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การอ่านคิดวิเคราะห์ห้บทความ

๓. เกณฑ์การวัดและประเมินผล

๑. นักเรียนทำใบงานกิจกรรมฝึกทักษะที่ ๑ การอ่านคิดวิเคราะห์ห้บทความ ด้วยเทคนิคคำถามหวนทวนความคิดห้ใจ แสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุมีผลถูกต้องเหมาะสม ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๗๐

๒. นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินตามแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๗๐

๓. ผลการทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๖๐

ภาคผนวก

ตัวอย่างบทความ : ปัญหาสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน

ในปัจจุบันสิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ ทั้งภายในประเทศและในท้องถิ่นมีแนวโน้มถูกทำลายเพิ่มมากขึ้น ในขณะเดียวกันสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม (ที่มนุษย์สร้างขึ้น) กลับเพิ่มมาแทนมากขึ้นเป็นลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันจำนวนประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว มีการประดิษฐ์และพัฒนาเทคโนโลยีมาใช้อำนวยประโยชน์ต่อมนุษย์เพิ่มมากขึ้น ผลจากการทำลายสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติส่งผลกระทบต่อมนุษย์หลายประการ เช่น ปัญหาการแปรปรวนของภูมิอากาศโลกการร่อยหรอ ของทรัพยากรธรรมชาติ ภัยพิบัติมีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้น มลพิษสิ่งแวดล้อมขยายขอบเขตกว้างขวางมากขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อตรงต่อการดำรงอยู่และการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของมนุษย์ เพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าวทุกคนจึงต้องตระหนักถึงปัญหาร่วมกัน โดยศึกษาถึงลักษณะของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น ตลอดจนแสวงหาแนวทางในการป้องกันเพื่อแก้ปัญหาผลกระทบที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีที่มีต่อสิ่งแวดล้อม

เทคโนโลยี คือ สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมาเพื่ออำนวยความสะดวกหากนำมาใช้อย่างไม่ระมัดระวังก็จะส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ในระยะที่ผ่านมามนุษย์ได้พัฒนาเทคโนโลยี มาใช้ประโยชน์ในทุก ๆ ด้าน แต่ในทางตรงกันข้าม ผลจากการใช้อย่างขาดสติก็ได้ส่งผลกระทบต่อทั้งมนุษย์ และสิ่งแวดล้อมเช่นเดียวกัน

ผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติอันเป็นปัจจัยสำคัญ ในการ ดำรงชีวิตของทั้ง มนุษย์และสิ่งมีชีวิตทั้งหมดถูกทำลาย และส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม คือ

๑. การสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่

- การสูญเสียทรัพยากรดิน เกิดปัญหาการพังทลายของดิน ดินเสื่อมคุณภาพ อันเป็นผลจากการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร การใช้สารเคมีในการเกษตร
- การสูญเสียทรัพยากรน้ำ เช่น แหล่งต้นน้ำลำธารถูกทำลาย ปัญหาภัยแล้ง ปัญหาน้ำเน่าเสีย การทิ้งสิ่งปฏิกูลที่ย่อยสลายได้ยาก และปล่อยสารเคมีลงสู่แหล่งน้ำ

- การสูญเสียทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าอันเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการทำลายป่าอันเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า
- การสูญเสียทรัพยากรแร่ธาตุ และพลังงานจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน ทำให้มีการนำทรัพยากรแร่ธาตุมาใช้อย่างแพร่หลายโดยเฉพาะพลังงานปีหนึ่ง ๆ ต้องสูญเสียงบประมาณในการ จัดหาพลังงานมาใช้เป็นจำนวนมหาศาล

๒. สูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

หลังจากที่สิ่งมีชีวิตก่อกำเนิดขึ้นบนโลก จากนั้นได้วิวัฒนาการเพิ่มจำนวนและชนิดมากขึ้นเป็นลำดับ ต่อจากนั้น ผลจากการเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อม ตามธรรมชาติ ทำให้สิ่งมีชีวิตมีแนวโน้มสูญพันธุ์อย่างช้า ๆ และมีการคาดการณ์ว่าสิ่งมีชีวิตจะมีอัตราการสูญพันธุ์ เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑,๐๐๐ เท่า

๓. การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก กิจกรรมของมนุษย์หลายประการมีผลต่อการเปลี่ยนแปลง ภูมิอากาศ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งมีชีวิตทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

ที่มา : <http://arnuchit.igetweb.com/index.php?mo=3&art=41982217>

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

ได้ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้แล้วพบว่าได้มีการวางแผนจัดกระบวนการเรียนรู้ตามขั้นตอนและวิธีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยขั้นตอนเทคนิคหวมความคิดหกใบได้ครบถ้วน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนมีการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ สามารถวัดด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยใช้สื่อ / นวัตกรรมที่สร้างขึ้น คือ ใบงานกิจกรรมฝึกทักษะที่ ๑ การอ่านคิดวิเคราะห์บทความ เรื่อง โลกร้อนขึ้นกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ ประกอบการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ลงชื่อ.....

(นายจำลอง จันทร์รุ่งเรือง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๑. ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

๑. นักเรียนตอบคำถาม แยกแยะและหาเหตุผลเกี่ยวกับบทความที่อ่าน สรุปใจความสำคัญ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ระบุแนวคิด และข้อคิด ได้ถูกต้องเหมาะสม และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทความที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล อธิบายข้อคิดจากบทความและวิธีนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๒. ผลการตรวจแบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ๑ การอ่านคิดวิเคราะห์บทความ ผลปรากฏว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๓๓

๓. นักเรียนมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน มีการแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่ม มีการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ปฏิบัติงานเสร็จทันเวลาตามกำหนดและผลงานมีคุณภาพ นักเรียนร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีความสุข ผลการประเมินผลงานพฤติกรรมระหว่างเรียน อยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๗๗.๕๐ สรุปผ่าน และผลการประเมินจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๗๗.๖๐ สรุปผ่าน

๒. ปัญหาและอุปสรรคที่ควรแก้ไข

๑. นักเรียนส่วนน้อยในระยะแรก ๆ ยังไม่เข้าใจในความคิดของหมวดหกใบ
๒. นักเรียนไม่ถนัดแสดงความคิดของหมวดสี่เขียว
๓. นักเรียนผู้ชาย ๓ – ๔ คน ไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็นในการทำกิจกรรมกลุ่ม
๔. นักเรียนยังแยกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่านยังไม่ค่อยได้และคอยซักถามถึงประเด็นที่ยังสงสัย

๓. ข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงหรือส่งเสริม

- ครูต้องคอยแนะนำอย่างใกล้ชิด กระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้วิธีการเสนอความคิดเห็นทางหรือตั้งคำถามนำก่อน และดูแลการทำกิจกรรมกลุ่มอย่างใกล้ชิด

(ลงชื่อ).....*จอกกมล ครุสอน*.....ครูผู้สอน

(นางสาวดอกกล้วย วรยศ)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง

แบบประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน

คำชี้แจง ให้ประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามรายการที่กำหนดให้

๑. พิจารณาให้คะแนนที่ตรงกับพฤติกรรมการปฏิบัติจริงของนักเรียน

๒. ประเมินพฤติกรรมของนักเรียนตามระดับคุณภาพที่กำหนดให้

เลขที่		พฤติกรรมที่ประเมิน					รวม	ระดับคุณภาพ	สรุปผ่าน / ไม่ผ่าน
		ความตั้งใจในการทำกิจกรรม	การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	ความมีวินัยในการทำงาน	รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
๑	เด็กชายพิสิษฐ์ บำรุงถิ่น	๒	๒	๒	๒	๒	๑๐	พอใช้	ผ่าน
๒	เด็กชายทักษิณันต์ ไม่วั้น	๑	๓	๒	๒	๑	๑๑	พอใช้	ผ่าน
๓	เด็กชายรัชชชัย คำสุขุม	๒	๒	๒	๒	๒	๑๐	พอใช้	ผ่าน
๔	เด็กหญิงวริน หนูชื่อตรง	๔	๔	๔	๔	๑	๑๕	ดี	ผ่าน
๕	เด็กหญิงปนัดดา ศรีสุข	๔	๔	๔	๔	๑	๑๕	ดี	ผ่าน
๖	เด็กหญิงศิริพร อรรถมทาน	๔	๔	๔	๔	๑	๑๕	ดี	ผ่าน
๗	เด็กหญิงสุภาจรี นิเยะ	๑	๓	๔	๑	๑	๑๖	ดี	ผ่าน
๘	เด็กหญิงจุฑามาศ ปิ่นแก้ว	๑	๓	๔	๑	๑	๑๖	ดี	ผ่าน
๙	เด็กหญิงปรัดนันท์ สีลเตโชกุล	๔	๔	๔	๔	๑	๑๕	ดี	ผ่าน
๑๐	เด็กชายยุทธศักดิ์ ลารุณ	๑	๓	๒	๒	๑	๑๑	พอใช้	ผ่าน
๑๑	เด็กหญิงชลธิชา ธาราทรัพย์	๔	๔	๔	๔	๑	๑๕	ดี	ผ่าน
๑๒	เด็กชายเชาวรัตน์ พุดตาล	๒	๒	๒	๒	๒	๑๐	พอใช้	ผ่าน
๑๓	เด็กหญิงรัตนพร น้อยไผ่ล้อม	๔	๔	๔	๔	๑	๑๕	ดี	ผ่าน
๑๔	เด็กหญิงพิมพ์ศิริ ราชวงศ์	๑	๔	๔	๔	๑	๑๖	ดี	ผ่าน
๑๕	เด็กหญิงประภัสตรา ลีนาเพชร	๑	๔	๔	๔	๑	๑๖	ดี	ผ่าน

เลขที่		พฤติกรรมที่ประเมิน					รวม	ระดับคุณภาพ	สรุปผ่าน / ไม่ผ่าน
		ความตั้งใจในการทำกิจกรรม	การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	ความมีวินัยในการทำงาน	รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
๑๖	เด็กชายพัฒนชัย คีมนารักษ์	๓	๓	๔	๓	๓	๑๖	ค	ผ่าน
๑๗	เด็กชายโสธร มีสุข	๓	๓	๒	๒	๓	๑๓	พอใช้	ผ่าน
๑๘	เด็กชายชาญชัย คงเกษม	๓	๓	๒	๒	๓	๑๓	พอใช้	ผ่าน
๑๙	เด็กชายวรวิทย์ รักษาไทย	๒	๓	๒	๒	๒	๑๑	พอใช้	ผ่าน
๒๐	เด็กหญิงวิภา ประทุมมั่ง	๔	๓	๔	๔	๔	๑๙	ดี	ผ่าน
๒๑	เด็กชายณัฐพงษ์ รุ่งเรือง	๓	๓	๔	๓	๓	๑๖	ดี	ผ่าน
รวม ($\sum X$)							๓๒๖		
เฉลี่ย (\bar{X})							๑๕.๕๒		
S.D.							๓.๔๓		
ร้อยละ							๗๗.๖๐		

เกณฑ์การประเมิน

๔	หมายถึง	ปฏิบัติได้ดีมาก	๓	หมายถึง	ปฏิบัติได้ดี
๒	หมายถึง	ปฏิบัติได้พอใช้	๑	หมายถึง	ควรปรับปรุง

ระดับคะแนนคุณภาพ

๑๕ - ๒๐ คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดี	ผ่าน
๙ - ๑๔ คะแนน	ระดับคุณภาพ	พอใช้	ผ่าน
๕ - ๘ คะแนน	ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง	ไม่ผ่าน

ลงชื่อ นงสาวคอกกัษั คุ้ประเมิน

(นางสาวคอกกัษั วรรษศ)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง

เกณฑ์การประเมินตามแบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความตั้งใจในการทำกิจกรรม	มีความสนใจ มานะอดทน ตั้งใจ ทำงานจนเสร็จ วางแผนทำงานทุก คน ทำงานเสร็จ ตามเวลาที่กำหนด	มีความสนใจ ตั้งใจทำงาน มี การวางแผน ทำงาน ทำงาน เสร็จช้ากว่าเวลา ที่กำหนด	ไม่ค่อยสนใจ ทำงาน ตั้งใจ ทำงานเป็น บางครั้งไม่มีการ วางแผนทำงาน ทำงานเสร็จไม่ ทันเวลาที่กำหนด	ไม่สนใจทำงาน ไม่มีการวางแผน ทำงาน ทำงาน เสร็จไม่ทันเวลาที่ กำหนด
๒. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	ให้ความร่วมมือ ทำงานจนเสร็จ มี การปรึกษาหารือ เสนอความคิดเห็น ดีทุกคน	ให้ความร่วมมือ ทำงาน มีการ ปรึกษาหารือ เสนอความ คิดเห็นบ้าง เล็กน้อย	ไม่ค่อยให้ความ ร่วมมือทำงาน ไม่ค่อยมีการ ปรึกษาหารือ เสนอความ คิดเห็นบ้าง เล็กน้อย	ไม่ให้ความ ร่วมมือทำงาน ไม่มีการ ปรึกษาหารือ ไม่เสนอความ คิดเห็น
๓. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	เป็นผู้นำและผู้ ตามที่ดี ยอมรับฟัง ความคิดเห็นของ ผู้อื่น	เป็นผู้นำและผู้ ตามที่ดี ยอมรับ ฟังความคิดเห็น ของผู้อื่นบ้างเป็น บางครั้ง	ไม่เป็นผู้นำและ ผู้ตามที่ดี ยอมรับ ฟังความคิดเห็น ของผู้อื่นเล็กน้อย	ไม่เป็นผู้นำและ ผู้ตาม ไม่ยอมรับ ฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๔. ความมีวินัยในการทำงาน	มีความรับผิดชอบทุกคน ไม่ส่งเสียงดังเวลาปรึกษากัน ไม่หยอกล้อกัน	มีความรับผิดชอบทุกคน ส่งเสียงดังบ้าง เป็นบางครั้ง	มีความรับผิดชอบเป็นบางคน พุดคุยกันบ้าง แต่ไม่เสียงดังรบกวนผู้อื่น	ส่วนมากไม่มี ความรับผิดชอบ พุดคุยกันเสียงดังหยอกล้อกัน รบกวนผู้อื่น
๕. รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และช่วยเพื่อนทำงานจนเสร็จ	ไม่ค่อยมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย แต่ช่วยเพื่อนทำงานจนเสร็จ	มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย บ้าง เล็กน้อย ทำงานไม่เสร็จ	ไม่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทำงานไม่เสร็จ

แบบประเมินพฤติกรรมและผลงานระหว่างเรียน

ความหมายและเกณฑ์การประเมิน

ความหมาย

๑. ตั้งใจ หมายถึง ความมานะ อดทนทำงานจนเสร็จ (A)
๒. ความร่วมมือ หมายถึง สมาชิกในกลุ่มให้ความร่วมมือทำงานจนเสร็จ (A)
๓. ความมีวินัย หมายถึง ผลงาน หรือการทำงานเป็นระบบระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงาม และได้เนื้อหาครบถ้วน ทันหรือตรงเวลา (A,K)
๔. คุณภาพของงาน หมายถึง ผลงานเรียบร้อย สวยงาม เนื้อหาครบถ้วน ภาษาที่ใช้เหมาะสม (P-Product, K)
๕. การนำเสนอผลงาน หมายถึง การพูดอธิบายนำเสนอผลงานได้ตามลำดับ และเนื้อหาถูกต้องเหมาะสม (P-Process, K)

เกณฑ์การประเมิน

๔ หมายถึง ทำได้ดีมาก	๓ หมายถึง ทำได้ดี
๒ หมายถึง ทำได้พอใช้	๑ หมายถึง ควรปรับปรุง

ระดับคะแนนคุณภาพ

๑๕ – ๒๐ คะแนน	ระดับคุณภาพ ดี	ผ่าน
๕ – ๑๔ คะแนน	ระดับคุณภาพ พอใช้	ผ่าน
๕ – ๘ คะแนน	ระดับคุณภาพ ปรับปรุง	ไม่ผ่าน

กลุ่มที่	พฤติกรรมที่ประเมิน					รวม (๒๐)	ระดับคุณภาพ	สรุปผ่าน / ไม่ผ่าน
	ความตั้งใจ (๔)	ความร่วมมือ (๔)	ความมีวินัย (๔)	คุณภาพของผลงาน (๔)	การนำเสนอผลงาน (๔)			
กลุ่มที่ ๑ ๑. เด็กหญิงศิริพร อรรถทาน ๒. เด็กหญิงปรีสนันท์ ศิลเตโชกุล ๓. เด็กชายยุทธศักดิ์ ธารุณ ๔. เด็กหญิงประภัสรา ลีนาเพชร ๕. เด็กชายชาญชัย คงเกษม	๓	๓	๓	๓	๓	๑๕	ดี	ผ่าน

กลุ่มที่	พฤติกรรมที่ประเมิน					รวม (๒๐)	ระดับคุณภาพ	สรุปผ่าน / ไม่ผ่าน
	ความตั้งใจ (๔)	ความร่วมมือ (๔)	ความมีวินัย (๔)	คุณภาพของผลงาน (๔)	การนำเสนอผลงาน (๔)			
กลุ่มที่ ๒ ๑. เด็กชายทักษิณันต์ ไม่หวั่น ๒. เด็กหญิงวริน หนูชื่อตรง ๓. เด็กหญิงชลธิชา ธาราทรัพย์ ๔. เด็กชายโสธร มีสุข ๕. เด็กหญิงวิภา ประทุมมั่ง	๔	๔	๓	๓	๓	๑๗	๒	ผ่าน
กลุ่มที่ ๓ ๑. เด็กชายธวัชชัย คำสุขุม ๒. เด็กหญิงสุภาจรี นิเยาะ ๓. เด็กหญิงพิมพ์ศิริ ราชวงศ์ ๔. เด็กชายพัฒนชัย คิมนารักษ์ ๕. เด็กชายวรวิทย์ รักษาไทย	๓	๓	๓	๓	๓	๑๕	๓	ผ่าน
กลุ่มที่ ๔ ๑. เด็กชายพิสิษฐ์ บำรุงถิ่น ๒. เด็กหญิงปนัดดา ศรีสุข ๓. เด็กหญิงจุฑามาศ ปิ่นแก้ว ๔. เด็กชายเชาวรัตน์ พุฒตาล ๕. เด็กหญิงรัตนพร น้อยไผ่ล้อม ๖. เด็กชายณัฐพงษ์ รุ่งเรือง	๓	๓	๓	๓	๓	๑๕	๓	ผ่าน
รวม ($\sum x$)						๖๒		
เฉลี่ย (\bar{X})						๑๕.๕๐		
S.D.						๑.๐๐		
ร้อยละ						๗๗.๕๐		

ผู้ผ่านเกณฑ์การประเมิน นักเรียนต้องได้คะแนนตั้งแต่ ๑๔ คะแนนขึ้นไป

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(นางสาวดอกกัลย์ วรรษศ)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง

แบบบันทึกคะแนนการทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์ห้บทความ ด้วยเทคนิคหวมกความคิดหกใบ

เลขที่	ชื่อ - สกุล	คะแนน ที่ได้ (๕)	คิดเป็น ร้อยละ	สรุป		หมายเหตุ
				ผ่าน	ไม่ผ่าน	
๑	เด็กชายพิสิษฐ์ บำรุงถิ่น	๓	๖๐	✓	-	
๒	เด็กชายทักษิณันต์ ไม่วั้น	๓	๖๐	✓	-	
๓	เด็กชายชัชชัย คำสุขุม	๔	๘๐	✓	-	
๔	เด็กหญิงวริน หนูชื้อตรง	๔	๘๐	✓	-	
๕	เด็กหญิงปนัดดา ศรีสุข	๓	๖๐	✓	-	
๖	เด็กหญิงศิริพร อรรถมทาน	๔	๘๐	✓	-	
๗	เด็กหญิงสุภาจรี นิเยะ	๓	๖๐	✓	-	
๘	เด็กหญิงจุฑามาศ ปิ่นแก้ว	๔	๘๐	✓	-	
๙	เด็กหญิงปรัสนันท์ ศิลเดโชกุล	๔	๘๐	✓	-	
๑๐	เด็กชายยุทธศักดิ์ ลารุณ	๔	๘๐	✓	-	
๑๑	เด็กหญิงชลธิชา ธาราทรัพย์	๔	๘๐	✓	-	
๑๒	เด็กชายเชาวรัตน์ พุฒตาล	๓	๖๐	✓	-	
๑๓	เด็กหญิงรัตนพร น้อยไผ่ล้อม	๔	๘๐	✓	-	
๑๔	เด็กหญิงพิมพ์ศิริ ราชวงศ์	๓	๖๐	✓	-	
๑๕	เด็กหญิงประภัสรา ตีนาเพชร	๔	๘๐	✓	-	
๑๖	เด็กชายพัฒนชัย คิมนารักษ์	๔	๘๐	✓	-	
๑๗	เด็กชายโสธร มีสุข	๔	๘๐	✓	-	
๑๘	เด็กชายชาญชัย คงเกษม	๔	๘๐	✓	-	
๑๙	เด็กชายวรวุฒิ รักษาไทย	๓	๖๐	✓	-	
๒๐	เด็กหญิงวิภา ประทุมมั่ง	๔	๘๐	✓	-	

แบบบันทึกคะแนนการทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์ห้บทความ ด้วยเทคนิคหวมกความคิดหกใบ (ต่อ)

เลขที่	ชื่อ - สกุล	คะแนน ที่ได้ (๕)	คิดเป็น ร้อยละ	สรุป		หมายเหตุ
				ผ่าน	ไม่ผ่าน	
๒๑	เด็กชายณัฐพงษ์ รุ่งเรือง	๔	๘๐	✓	-	
รวม ($\sum X$)		๓๓	๑๕๔๐			
เฉลี่ย (\bar{X})		๓.๖๓	๓๓.๓๓			
S.D.		๐.๔๘	๕.๖๖			
ร้อยละ		๓๓.๔๐	๓๓.๓๓			

เกณฑ์การประเมิน นักเรียนต้องได้คะแนนร้อยละ ๖๐ หรือได้คะแนนตั้งแต่ ๓ คะแนนขึ้นไป

ลงชื่อ *จอกกัทธ์ ครอบศ* ผู้ประเมิน

(นางสาวคอกกัทธ์ ครอบศ)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง

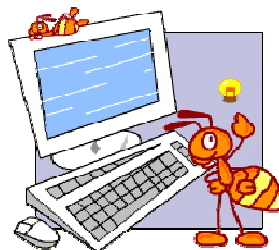
ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง การคิดวิเคราะห์

“คิด” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายไว้ว่า “ทำให้ปรากฏเป็นรูปหรือประกอบให้เป็นรูปหรือเป็นเรื่องขึ้นในใจ ใคร่ครวญ ไตร่ตรอง เช่น เรื่องนี้ยากยังคิดไม่ออก”

การคิดวิเคราะห์ (Analysis Thinking)

การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนก แยกแยะ องค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นวัตถุ สิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริงหรือสิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนดให้

กระบวนการคิดวิเคราะห์

กระบวนการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ ๑ กำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์

เป็นการกำหนดวัตถุสิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่างๆ ขึ้นมาเพื่อเป็นต้นเรื่องที่จะใช้วิเคราะห์ เช่น พืช สัตว์ หิน ดิน รูปภาพ บทความ เรื่องราว เหตุการณ์หรือสถานการณ์จากข่าว ของจริงหรือสื่อเทคโนโลยีต่างๆ เป็นต้น

ขั้นที่ ๒ กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์

เป็นการกำหนดประเด็นข้อสงสัยจากปัญหาของสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ ซึ่งอาจจะกำหนดเป็นคำถามหรือเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของการคิดวิเคราะห์เพื่อค้นหาความจริงสาเหตุ หรือความสำคัญ เช่น ภาพนี้ บทความนี้ต้องการสื่อหรือบอกอะไรที่สำคัญที่สุด

ขั้นที่ ๓ กำหนดหลักการหรือกฎเกณฑ์

เป็นการกำหนดข้อกำหนดสำหรับใช้แยกส่วนประกอบของสิ่งที่กำหนดให้ เช่น
เกณฑ์ในการจำแนกสิ่งที่มีความเหมือนกันหรือแตกต่างกัน หลักเกณฑ์ในการหาลักษณะ
ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลอาจเป็นลักษณะความสัมพันธ์ที่มีความคล้ายคลึงกันหรือขัดแย้งกัน

ขั้นที่ ๔ พิจารณาแยกแยะ

เป็นการพินิจ พิจารณาทำการแยกแยะ กระจายสิ่งที่กำหนดให้ออกเป็นส่วนย่อยๆ โดย
อาจใช้เทคนิคคำถาม ๕ W ๑ H ประกอบด้วย What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร)
Why (ทำไม) Who (ใคร) และ How (อย่างไร)

ขั้นที่ ๕ สรุปคำตอบ

เป็นการรวบรวมประเด็นที่สำคัญเพื่อหาข้อสรุปเป็นคำตอบหรือตอบปัญหาของสิ่งที่
กำหนดให้

เทคนิคการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์ เป็นการคิดโดยใช้สมองซีกซ้ายเป็นหลัก เป็นการคิดเชิงลึก
คิดอย่างละเอียด จากเหตุไปสู่ผล ตลอดจนการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผล ความ
แตกต่างระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง

เทคนิคการคิดวิเคราะห์อย่างง่ายที่นิยมใช้ คือ ๕ W ๑ H

What (อะไร) ปัญหาหรือสาเหตุที่เกิดขึ้น

- เกิดอะไรขึ้นบ้าง
- มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้
- หลักฐานที่สำคัญที่สุด คืออะไร
- สาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์นี้ คืออะไร

Where (ที่ไหน) สถานที่หรือตำแหน่งที่เกิดเหตุ

- เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน
- เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นที่ใดมากที่สุด

When (เมื่อไร) เวลาที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้น หรือจะเกิดขึ้น

- เหตุการณ์นั้นน่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร
- เวลาใดบ้างที่สถานการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้

Why (ทำไม) สาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดขึ้น

- เหตุใดต้องเป็นคนนี้ เป็นเวลานี้ เป็นสถานที่นี้
- เพราะเหตุใดเหตุการณ์นี้จึงเกิดขึ้น
- ทำไมจึงเกิดเรื่องนี้

Who (ใคร) บุคคลสำคัญเป็นตัวประกอบหรือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องทำอะไรจะได้รับผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ

- ใครอยู่ในเหตุการณ์บ้าง
- ใครน่าจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้บ้าง
- ใครน่าจะเป็นคนที่ทำให้สถานการณ์นี้เกิดมากที่สุด
- เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใครได้ประโยชน์ ใครเสียประโยชน์

How (อย่างไร) รายละเอียดของสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วหรือกำลังจะเกิดขึ้นว่ามีความเป็นไปได้ในลักษณะใด

- เขาทำสิ่งนี้ได้อย่างไร
- ลำดับเหตุการณ์นี้คิดว่าเกิดขึ้นได้อย่างไรบ้าง
- เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นได้อย่างไร
- มีหลักในการพิจารณาคนได้อย่างไรบ้าง

การคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค ๕ W ๑ H จะสามารถช่วยให้เรียงความชัดเจนในแต่ละเรื่องที่เรากำลังคิดเป็นอย่างดี ทำให้เกิดความครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนั้น ในบางครั้งการเริ่มคิดวิเคราะห์ของท่าน ถ้าคิดอะไรไม่ออกก็ขอแนะนำให้เริ่มต้นถามตัวท่านเอง โดยใช้คำถามจาก ๕ W ๑ H ตามตัวท่านเอง

นอกจากการใช้เทคนิค ๕ W ๑ H แล้วท่านอาจจะใช้เทคนิคการตั้งคำถามในลักษณะอื่นได้ เช่น

๑. คำถามเกี่ยวกับจำนวน

เช่น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีผู้เกี่ยวข้องจำนวนกี่คน

๒. คำถามเชิงเงื่อนไข

เช่น ถ้า.....จะเกิด.....

ถ้าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อ ๕ ปีที่แล้ว ใครจะเป็นผู้ได้รับประโยชน์และใครจะเป็นผู้เสียประโยชน์

๓. เกี่ยวกับการจัดลำดับความสำคัญ

เช่น ใครเป็นคนสำคัญที่สุดของเรื่อง

ประเด็นใดเป็นประเด็นหลัก และประเด็นใดเป็นประเด็นรอง

๔. คำถามเชิงเปรียบเทียบ

เช่น ระหว่าง.....กับ.....สิ่งใดสำคัญกว่า

ระหว่างความตายกับการพรากจากความรัก สิ่งใดสำคัญกว่า

๑๓๑

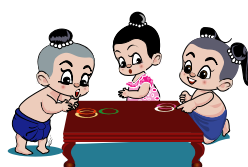
ลักษณะการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์ อาจจำแนกออกเป็น ๓ ลักษณะ ดังนี้

๑. การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ เป็นความสามารถในการหาองค์ประกอบที่สำคัญของเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ผลเป็นอย่างไร เช่น การวิเคราะห์ส่วนประกอบของพืช สัตว์ ข้าว ข้อความหรือเหตุการณ์ เป็นต้น

๒. การวิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถในการหาหลักความสัมพันธ์ส่วนสำคัญในเรื่องนั้นๆ ว่าสัมพันธ์กันอยู่โดยอาศัยหลักการใด เช่น การให้ผู้เรียนค้นหาหลักการของเรื่อง การระบุจุดประสงค์ของผู้เรียน ประเด็นสำคัญของเรื่อง เทคนิคที่ใช้ในการจูงใจผู้อ่าน และรูปแบบของภาษาที่ใช้ เป็นต้น

๓. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญต่างๆ โดยการระบุความสัมพันธ์ระหว่างความคิด ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผลหรือความแตกต่างระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง

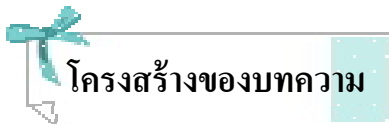

ใบความรู้ที่ ๒

เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทความ

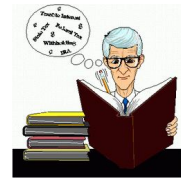

บทความ (Article) คืองานเขียนที่มุ่งเสนอความคิดเห็นหรือความรู้ในเรื่องที่คนกำลังสนใจอยู่ตามทัศนะส่วนตัวของผู้แต่ง เพียงประเด็นใดประเด็นหนึ่ง บทความโดยทั่วไปจึงมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทันสมัยขนาดสั้นๆ และมีกลวิธีการแต่งที่มุ่งแสดงผลโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านเชื่อถือคล้อยตาม

โครงสร้างของบทความ

บทความจะประกอบด้วยลักษณะสำคัญ ๔ ประการ คือ

๑. ชื่อเรื่อง จะเป็นส่วนที่บอกให้ทราบว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

๒. ความนำ เป็นส่วนที่ทำให้ทราบความเป็นมาของเรื่องและดึงดูดความสนใจให้อ่านต่อไป ผู้อ่านจะต้องวิเคราะห์เพื่อแยกแยะประเด็นสำคัญของเรื่อง ซึ่งเป็นความคิดเห็นของผู้เขียนว่ามีประเด็นเกี่ยวกับอะไรบ้าง

๓. เรื่อง เป็นรายละเอียดของเรื่อง จะมีการสอดแทรกความคิดเห็นของผู้เขียนลงไป เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความสนใจและคล้อยตาม

๔. บทส่งท้ายหรือสรุป เป็นส่วนที่สรุปประเด็นสำคัญของเรื่องและเน้นความคิดของผู้เขียนให้ชัดเจนขึ้น ผู้อ่านจะต้องวิเคราะห์ให้ได้ว่าผู้เขียนต้องการเน้นประเด็นอะไร มีการเสนอแนะเรียกร้องหรือขอร้องอะไร อย่างไร

ในการวิเคราะห์บทความนั้น ผู้อ่านต้องจับให้ได้ว่าผู้เขียนมีวัตถุประสงค์อย่างไร ส่วนใดคือข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น มีข้อมูลมาประกอบการแสดงความคิดเห็นสมเหตุสมผลหรือไม่ ใช้ภาษาอย่างไรบ้างอย่างไร

ประเภทของบทความ

บทความสามารถแบ่งออกได้กว้างๆ ๓ ประเภท ดังนี้

๑. บทความบรรยาย เป็นบทความที่ผู้เขียนมุ่งเสนอความรู้ที่อยู่ในความสนใจของคนทั่วไป ตามธรรมชาติของตนเอง โดยมีแง่มุมที่ทันสมัย แปลกใหม่และอ้างอิงข้อมูลที่เชื่อถือได้ มักนิยมใช้ในการเสนอความคิดเห็นใหม่ๆ ทางวิชาการ เช่น บทความต่อต้านโรคเอดส์ จึงมีชื่อเรียกกันทั่วไปว่าบทความทางวิชาการ

๒. บทความวิเคราะห์ เป็นบทความที่ผู้เขียนเสนอความคิดเห็นต่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์ ที่เกิดขึ้นอย่างรอบด้านและเป็นกลาง โดยประมวลข้อมูล ข้อเท็จจริงและเหตุผล ทั้งผลดีและผลเสียมานำเสนอให้ผู้่านพิจารณาเพื่อจะได้เข้าใจและสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

๓. บทความวิจารณ์ เป็นบทความที่ผู้เขียนมุ่งเสนอความคิดเห็นเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้่านคล้อยตาม เป็นบทความที่นิยมแต่งมากที่สุด แบ่งออกได้เป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

๓.๑ บทความเชิงโต้แย้ง เป็นการแสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้งหรือไม่เห็นด้วยกับการกระทำหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยพยายามหาเหตุผลมาอ้างอิงให้ผู้่านคล้อยตามมากที่สุด

๓.๒ บทความวิจารณ์เชิงสนับสนุน เป็นการแสดงความคิดเห็นคล้อยตามหรือสนับสนุนการกระทำหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้น บทความลักษณะนี้ใช้มากในการประชาสัมพันธ์หน่วยงาน

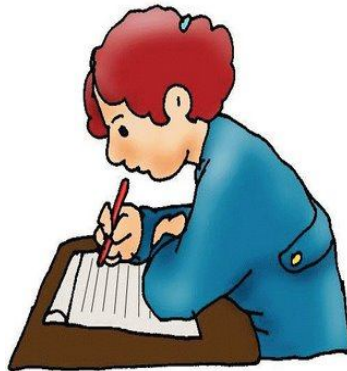
(ที่มา: เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย.มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ๒๕๓๔.)

หลักการอ่านงานเขียนประเภทบทความ

๑. อ่านผ่าน ๆ ให้รู้ว่าเรื่องนั้นว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง
๒. อ่านเพื่อพิจารณาข้อความสำคัญเป็นรายย่อหน้า โดยอาจสังเกตได้จากคำหรือประโยค ที่กล่าวซ้ำกันหรือสอดคล้องกันซึ่งปรากฏอยู่ในแต่ละย่อหน้า
๓. ถาม - ตอบ คำถามสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่องในแต่ละย่อหน้า เชื่อมโยงกับความคิดสำคัญของแต่ละย่อหน้าเข้าด้วยกันก็จะสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ทั้งหมด
๔. วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูลว่าถูกต้องเพียงใด รวมทั้งวิเคราะห์เจตนา และจุดประสงค์ในการเขียนบทความของผู้เขียนด้วย

ใบความรู้ที่ ๓

เรื่อง เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ

การคิดแบบหมวกหกใบ

(Six Thinking Hats)

การคิด

เอดเวิร์ด เดอ โบโน (Edward de Bono) เป็นผู้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการคิด โดยใช้เทคนิคการคิด แบบ Six Thinking Hats หรือการคิดแบบหมวกหกใบขึ้นมาเพื่อเป็นระบบความคิด ที่ทำให้ผู้เรียนมีหลักในการจำแนกความคิดออกเป็น ๖ ด้านเพื่อเพิ่มศักยภาพให้ทักษะ

องค์ประกอบของ Six Thinking Hats

Six Thinking Hats จะประกอบด้วยหมวกหกใบ ๖ สี คือ

White Hat หรือ หมวกสีขาว หมายถึง ความเป็นกลาง มีลักษณะของความว่างเปล่า เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง และจำนวนตัวเลข เมื่อมีการสวมหมวกจึงหมายถึง ต้องการได้ข้อเท็จจริงที่เป็นปรนัย

Red Hat หรือ หมวกสีแดง หมายถึง อารมณ์ ความรู้สึก สัญชาตญาณ ความโกรธ ความฉุนเฉียว เมื่อมีการสวมหมวก หมายถึง สามารถบอกความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับประเด็นนั้นได้

Black Hat หรือ หมวกสีดำ หมายถึง ความมีดমনและการปฏิเสธ การคัดค้าน
เมื่อมีการสวมหมวก หมายถึง ต้องการให้พูดถึงจุดด้อย ข้อผิดพลาด สิ่งที่ไม่ดี
โดยใช้เหตุผลประกอบ

Yellow Hat หรือ หมวกสีเหลือง หมายถึง การคาดการณ์ในทางบวก
ความคิดเชิงบวก มีความหวัง เป็นการมองโลกในแง่ดี เมื่อมีการสวมหมวก
หมายถึง การแสดงความคิดเห็นในทางด้านดี คิดถึงประโยชน์ คุณค่า จุดเด่น
ความคิดใหม่ๆ ที่ดีมีคุณค่าต่อส่วนรวม สังคม

Green Hat หรือ หมวกสีเขียว หมายถึง ความคิดนอกกรอบที่มีความสัมพันธ์
กับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เมื่อมีการสวมหมวก หมายถึง การคิดอย่าง
สร้างสรรค์ คิดให้มีทางเลือกที่หลากหลาย คิดแปลกใหม่ ก้าวไปข้างหน้า
สร้างความเป็นไปได้เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา

Blue Hat หรือ หมวกสีฟ้า หมายถึง สงบเยือกเย็น การควบคุมและการบริหาร
กระบวนการ การคิด มีความชัดเจน การยุติข้อขัดแย้ง มีขั้นตอนเป็นระบบ เมื่อมี
การสวมหมวก หมายถึง การควบคุมสิ่งต่าง ๆ ให้อยู่ในระบบระเบียบที่ดี
ถูกต้อง เป็นบทบาทของหัวหน้า

ประโยชน์ของการใช้ “ การคิดแบบหมวกหกใบ ”

ประโยชน์ของการใช้ Six Thinking Hats

๑. เนื่องจากกระบวนการคิดแบบ Six Thinking Hats เป็นการเริ่มคิดในสิ่งเดียวกัน และคิดร่วมกันในประเด็นเดียวกัน ทำให้ลดความขัดแย้งในการประชุมลงไปได้มาก
๒. เนื่องจากระบบให้คนคิดทีละด้าน มองทีละด้าน จากด้านหนึ่งไปมองอีกด้านหนึ่ง ทำให้เห็นภาพจริงที่ชัดเจน เป็นผลให้เกิดการพิจารณาความคิดใหม่ ๆ ได้รอบคอบ
๓. การใช้ Six Thinking Hats ช่วยให้ทุกคนอยากมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ทำให้เป็นการดึงเอาศักยภาพ ของแต่ละคนมาใช้โดยที่ไม่รู้ตัว
๔. ช่วยประหยัดเวลาในการประชุม เนื่องจาก ทุกคนในที่ประชุมมีความคิดแบบคู่ขนาน
๕. จำกัดโอกาสหรือช่องทางสำหรับการโต้เถียงหรือโต้แย้งกัน

เทคนิคการคิดแบบ Six Thinking Hats จะเป็นการรวมความคิดด้านต่างๆ ไว้ครบถ้วนทุกด้าน ระบบให้คนคิดทีละด้าน มองทีละด้าน จากด้านหนึ่งไปมองอีกด้านหนึ่ง จะได้เห็นภาพจริงที่ชัดเจน ทำให้พิจารณาความคิดใหม่ ๆ ได้รอบคอบ เป็นผลให้เกิดความคิดที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การคิดเป็นทักษะที่สามารถเรียนรู้ ฝึกฝน และพัฒนาได้ การใช้วิธีคิดแบบสวมหมวกคิด six thinking hats จะช่วยให้ผู้คิดสามารถคิดอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนในการคิดอย่าง สร้างสรรค์และสามารถแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ ต่าง ๆ ได้ง่ายและรวดเร็วมากขึ้น

แหล่งที่มาของข้อมูล

<http://gotoknow.org/blog/kohlarn/211002>

ใบงานกิจกรรมฝึกทักษะที่ ๑

การอ่านคิดวิเคราะห์ ด้วยคำถามเทคนิคหมวกหกใบ

คำชี้แจง

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ด้วยวิธีคิดแบบหมวกความคิดหกใบ

โลกร้อนขึ้นกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ

ผมได้เขียนถึง "ภัยพิบัติ" ที่เกิดจากฝีมือ ของมนุษย์ โดยเฉพาะจากวิกฤตการเงิน ซับไพรม์และการล่มสลายของบริษัทยักษ์ใหญ่ของสหรัฐ มาแล้ว วันนี้จะเขียนถึงภัยพิบัติทางธรรมชาติ ที่ในช่วงหลายปีที่ผ่านมารวมทั้งปีนี้ ดูเหมือนว่าโลกจะเจอกับภัยพิบัติทางธรรมชาติบ่อยครั้งขึ้นและรุนแรงขึ้น หลายคนถามว่าเป็นเพราะปัญหาโลกร้อนจริงหรือไม่ สุดท้าย ก็โยนไปให้เป็นความผิดของภาวะโลกร้อนซึ่งต้นตอก็มาจากฝีมือมนุษย์นั่นเอง

ภัยพิบัติทางธรรมชาติแยกออกเป็น ๓ ประเภทใหญ่ ๆ คือ (๑) ภัยจากน้ำและดินฟ้าอากาศ (Hydro-Meteorological) เช่น พายุ น้ำท่วม ภัยแล้ง (๒) ภัยจากธรณีวิทยา

(Geophysical) เช่น แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด คลื่นสึนามิ (๓) ภัยจากเชื้อโรค (Biological) เช่น โรคระบาดร้ายแรงต่างๆ

การที่จะบอกว่า โลกเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติบ่อยครั้งขึ้นและรุนแรงมากขึ้น เพราะสาเหตุโลก ร้อนนั้น ต้องมีหลักฐานมาพิสูจน์ ทั้งนี้ จากการค้นคว้าพบว่า ย้อนหลังไปตั้งแต่ ปี ๒๔๔๓ – ๒๕๔๘ หรือร้อยปีที่ผ่านมา ระยะ ๕0 ปีแรก ภัยพิบัติทางธรรมชาติเกิดขึ้นน้อยมาก กราฟเริ่มเพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่ ๕0 ปีที่ผ่านมาเอง โดยเฉพาะสถิติน้ำท่วมสูงขึ้นอย่างผิดปกติ หากดูสถิติในช่วงเวลาที่แคบลงมาอีกนิด คือ ระหว่างปี ๒๕๑๘-๒๕๔๘ หรือ ช่วง ๓0 ปีที่ผ่านมา กราฟภัยพิบัติทางธรรมชาติเพิ่มสูงขึ้นในระดับ ๔๕ องศา ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อทั้งชีวิตและทรัพย์สิน และความเสียหายด้านเศรษฐกิจอย่างมหาศาล พบว่า น้ำท่วมมีมากที่สุด (๓๐.๓) รองลงมาคือพายุลม (๒๖.๖) จากนั้นเป็นโรคระบาด (๑๑.๒) และแผ่นดินไหว (๘.๖) แต่ภัยแล้งก็มีมากขึ้น (๗.๘) ดังเช่นที่ออสเตรเลียและแคลิฟอร์เนียเจอมาแล้ว ส่วนแผ่นดินถล่มน้อยที่สุด ภัยพิบัติประเภทสองมีไม่มาก แผ่นดินไหวบ่อยขึ้นแต่ยังน้อย ส่วนภูเขาไฟระเบิดมีน้อยมาก สำหรับประเภทที่สามนั้น โรคภัยมีเพิ่มขึ้นเห็นได้ชัดมากขึ้น มีโรคแปลกใหม่เกิดขึ้นและระบาดอย่างรวดเร็ว

หากแยกตามทวีปที่เกิดภัยพิบัติ พบว่า ทวีปแอฟริกาเจอปัญหาการแพร่กระจายของโรคภัยร้ายแรงมากที่สุด ทวีปอเมริกาเจอปัญหาจากพายุเฮอริเคนและน้ำท่วมมากที่สุด เอเชียเจอน้ำท่วม พายุและแผ่นดินไหวมากที่สุด ยุโรปเจอน้ำท่วม ส่วนโอเชียเนียคือ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์และหมู่เกาะแปซิฟิกเจอแผ่นดินไหวมากที่สุด แต่ในระดับที่ไม่รุนแรง

สถิติเฉพาะปี ๒๕๕๐ ที่เพิ่งผ่านไป เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติรวม ๑๒๖ ครั้ง โดยสหรัฐเจอเข้าไปมากที่สุดซึ่งส่วนใหญ่เป็นพายุเฮอริเคนที่ก่อให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน ๒๒ ครั้ง จีน ๒๐ ครั้ง อินเดีย ๑๘ ครั้ง ฟิลิปปินส์ ๑๖ ครั้ง อินโดนีเซีย ๑๕ ครั้ง ปากีสถาน ๕ ครั้ง ญี่ปุ่น ๘ ครั้ง ที่เหลือกระจายกัน องค์กรก็ตีความเสียหายด้านชีวิตมนุษย์ในประเทศพัฒนาแล้ว มีน้อยลง เพราะมีมาตรการป้องกัน การอพยพโยกย้ายประชาชน แต่ในประเทศกำลังพัฒนาที่ยากจนยังมีมากเช่นเดิม ประเมินว่า ความเสียหายทางเศรษฐกิจจากภัยพิบัติทางธรรมชาติทั่วโลกในปี ๒๕๕๐ คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๖๐,๐๐๐ ล้านดอลลาร์ ปี ๒๕๕๐ ภัยพิบัติทางธรรมชาติขนาดใหญ่ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินและต่อเศรษฐกิจมากที่สุดมาจากภัยน้ำท่วมเป็นอันดับหนึ่ง

๒. ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นของบทความนี้คืออะไร (คิดแบบหมวกสีขาว)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๓. นักเรียนมีความรู้สึกหรือความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับเหตุการณ์การเกิดภาวะโลกร้อนที่เกิดขึ้น จากบทความนี้ (คิดแบบหมวกสีแดง)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๔. นักเรียนบอกผลกระทบที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติจากบทความที่อ่านนี้ ก่อให้เกิดผลเสียหายอย่างไรบ้าง (คิดแบบหมวกสีดำ)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๗. ข้อคิดที่ได้จากบทความนี้คืออะไร (คิดแบบหมวกสีฟ้า)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อกลุ่มที่.....

สมาชิกกลุ่ม

- ๑.
- ๒.
- ๓.
- ๔.
- ๕.
- ๖.

แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์
ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การอ่านคิดวิเคราะห์บทความ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑ - ๕

บางคนเตรียมบวชขันแข็ง แต่มักเป็นเรื่องเปลือกนอก เช่น มีการกินเลี้ยงเพื่อทำขวัญกันเอิกเกริกซึ่งผิดหลักการสำรวมและการมัชฌิมนั่นเป็นแก่นของศีล มีการใช้เสียงออกเครื่องขยายเสียงได้ยินไปไกลหลายกิโลเมตร หารู้ไม่ว่าแทนที่คนเขาจะอนุโมทนาให้เป็นบุญ เขากลับสาปแช่ง บางคนถึงเวลาบวช เข้าโบสถ์ก็ยังมีกลิ่นเหล้าติดปากอยู่ไม่เป็นสมปฤดีได้ ไม่คิดว่าการเข้าสู่พิธีเป็นเรื่องที่จะต้องกระทำโดยเคารพ ชอบแต่แห่แห่นทำคนเป็นเทวดา หากคิดไม่ว่าชีวิตของตนเหมือนแมลงเม่าที่กำลังบินเข้าไฟ ควรที่จะเจียมตัวเจียมใจอย่างที่สุด ครั้นถึงเวลาเข้าไปหาพระคู่สวด และพระอุปัชฌาย์อาจารย์ เพื่อกราบขออนุญาตบวชก็ยิ่งอาเพศหนัก เพราะกล่าวคำขอไม่ได้ กระทั่งท่านพระที่เลี้ยงต้องคอยบอกบทรากับคณะละครจำเป็น อ้างเรื่องร้อยแปดที่เป็นเหตุให้ท่องจำไม่ได้ ท้ายที่สุดอ้างว่าเพราะเป็นภาษาบาลี แต่นั่นแหละบาลีเพียงไม่กี่หน้าจำไม่ได้แล้วจะไปจำอะไร การจำไม่ได้เป็นเครื่องพิสูจน์ความไม่ใส่ใจและความคารวะต่างหาก โบราณเขามีประเพณีทำขวัญ ก็เพื่อเตือนสติให้เรารู้หน้าที่และบทบาทใหม่ที่เราจะต้องมี แต่ต่อมากลับกลายเป็นประเพณีนั้นเพื่อเห็นกิน เห็นแก่วางร่ำเป็นเรื่องใหญ่ ครั้นถึงเวลาเข้าไปเป็นพระภิกษุจริง ๆ จะให้กลับตาลปัตร ไม่เห็นแก่ปากท้องและร่ำรึงทำได้ยาก เห็นประชาชนวุ่นวายเรื่องปากท้อง ก็พลอยเห็นเป็นการแสวงหาอันยิ่งยวดไปด้วย แล้วใครจะให้สติใครเล่า การเข้าไปสู่ภิกษุภาวะอย่างปราศจากสติของฆราวาสบางคนนี้ ทำให้เกิดมีฆราวาสในคราวของการแต่งเหลืองขึ้น มีอาการที่ยังพูดเหมือนฆราวาส กิน สูบ เหมือนฆราวาส อยากเหมือนฆราวาสและที่สำคัญคือ มีวิธีแก้ปัญหามันเหมือนฆราวาส เช่น สมัยเป็นฆราวาสแก้เมื่อยแก้ปวดด้วยการสูบบุหรี่ครั้งไปเป็นลูกศิษย์พระคณาเขตแล้วก็ยังคิดไปทำอีก ไม่ว่าจะอยู่ในองค์ประชุมหรือพิธีการใดเรียกว่าไม่ได้พยายามเรียนรู้หลักของการสำรวม ไม่ได้ฝึกให้จิตตั้งมั่นอยู่ในอารมณ์เดียว ใช้ความสงบเป็นวิธีทางในการแก้ปัญหาไม่เป็น จึงวอกแวกเก้อเขินอยู่เป็นนิจ

(ข้อคิดเรื่องการบวช ของ กิ่งแก้ว อัดถาวร)

๑. โบราณมีประเพณีการทำขวัญนาคเพื่ออะไร (วิเคราะห์ความสำคัญ)
- สอนให้รู้ว่าพ่อแม่มีพระคุณ
 - เพื่อสืบทอดประเพณีอันดีงามทางพระพุทธศาสนา
 - ปลอบขวัญผู้บวชให้มีจิตใจเข้มแข็ง
 - เตือนให้รู้บทบาทและหน้าที่ของผู้บวช
๒. นักเรียนคิดว่าวิธีที่จะรักษาประเพณีการบวชที่ถูกต้องควรทำอย่างไร (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)
- จัดงานบวชให้มีการทำขวัญนาค
 - จัดการบวชโดยประหยัดและสำรวม
 - ให้ผู้บวช บวชให้ครบ ๑ พรรษา
 - ให้ศึกษาหนังสือนวโกวาทก่อนบวช
๓. คำกล่าวที่ว่า “ ขรราวาสในคราบของการแต่งเหลือง ” หมายความว่าอย่างไร (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)
- คนแต่งสีเหลือง
 - คนที่เป็นนักบวชเพียงภายนอก
 - คนครองเรือนแต่ตัวเหมือนนักบวช
 - คนครองเรือนปลอมตัวเป็นนักบวช
๔. ผู้เขียนเรื่องนี้มีเจตนาอย่างไร (วิเคราะห์หลักการ)
- ตำหนิคนที่บวชโดยไม่พยายามศึกษา
 - สอนให้นักบวชสงบสำรวม
 - ชี้ให้เห็นความสำคัญของการบวช
 - ล้อเลียนคนที่บวชแล้วประพฤติตัวไม่ถูกต้อง
๕. จากบทความนี้ข้อใดคือข้อคิดเห็น (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)
- บางคนเตรียมบวชขันแข็ง แต่มักเป็นเรื่องเปลือกนอก
 - บางคนถึงเวลาบวช เข้าโบสถ์ก็ยังมีกลิ่นเหล้าติดปากอยู่
 - พระพี่เลี้ยงต้องคอยบอกบทรากับคณะละครจำเป็น
 - โบราณเขามีประเพณีทำขวัญ ก็เพื่อเตือนสติให้เรารู้หน้าที่และบทบาทใหม่ที่เราจะต้องมี

เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์
 ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การอ่านคิดวิเคราะห์บทความ
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๑. ข

๒. ก

๓. ข

๔. ก

๕. ก

เอ... ทำถูกหมด
 ทุกข้อหรือเปล่านะ

